

Motion

1975/76: 1035

av fru Troedsson m. fl.
om nedsättning av påfört skattetillägg, m. m.

Det är en avgörande svaghet i de gällande reglerna om skattetillägg att möjligheten saknas att nyansera tillämpningen. Sanktionerna står inte i förhållande till förseelsens svårighetsgrad utan endast till den skatt som kunde ha undandragits. Endast om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är ringa eller annan speciell omständighet föreligger kan skattetillägg efterges.

Under förarbetet till lagstiftningen uttalade såväl departementschefen som skatteutskottet sig för en "mjuk" tillämpning under de första åren. Trots detta har det kunnat iaktas åtskilliga fall, där det av olika skäl ter sig stötande att påföra skattetillägg och där grunder för eftergift inte föreligger. Det kan t. ex. vara så att det undandragna beloppet inte är betraktat som "ringa". Ej heller föreligger någon av de andra befrielsegrunderna "ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet". Ofta rör det sig om en inkomst som av rent slarv inte medtagits eller som avskrivits felaktigt från kontrolluppgiften. Någon möjlighet att nedsätta skattetillägget till ett belopp som ter sig rimligt i proportion till förseelsen föreligger inte vare sig vid lokal skattemyndighet eller i högre instans. Skattetillägg skall ändå påföras med 50 procent av den skatt som kunde ha undandragits vid inkomst- eller förmögenhetstaxeringen.

Den kritik som bl. a. anförts i riksdagen mot de stelbenta och grovt schablonartade reglerna för uttagande av skattetillägg föranledde, som framgår av skatteutskottets betänkande 1975:31, tillsättandet av en utredning om det skatteadministrativa sanktionssystemet.

Kritiken har emellertid inte kunnat påverka taxeringsorganens möjligheter att underlåta att åsätta skattetillägg eller att efterge sådant tillägg. Enligt uppgift i årets budgetproposition har de debiterade skattetilläggen stigit från 95 milj. kr. vid 1974 års taxering till 173 milj. kr. vid 1975 års taxering. Härtill kommer förseningsavgift med 12-13 milj. kr. Det finns därför all anledning befara att felaktigheterna och de alltför hårda påföringarna av skattetillägg ökat trots den från många håll framförda kritiken. Det kan befaras att utredningen kommer att ta åtskillig tid i anspråk, även om den påskyndar sitt arbete och bryter ut eftergiftsfrågan. Det är därför angeläget att redan innan utredningens arbete avslutats som ett provisorium ge länsskatterätterna möjlighet att under vissa förhållanden nedsätta skattetilläggen. Det är önskvärt att förslag till en sådan ordning kan föreläggas riksdagen så snart att reglerna kan tillämpas av riksskatterätterna redan i fråga om 1976 års taxering.

I detta sammanhang bör också uppmärksammas möjligheterna att få anstånd med påförda skattetillägg och förseningsavgifter. Sedan anståndsreglerna i 49 § 2 mom. uppbördslagen ändrades 1967 har det administrativa sanktionssystemet införts. I själva verket är det här fråga om ett rent straff. Även om skattetillägg och förseningsavgift av administrativa skäl bör påföras på slutskattsedeln, finns det ingen anledning att mot den skattskyldiges önskan ta ut den påförda avgiften förrän den vunnit laga kraft. Förhållandena är i princip desamma som vid böter. Av samma skäl saknas också anledning att utta ränta på skattetillägg och förseningsavgift.

Dessa principer bör iaktas även då det gäller övriga delar inom skatte- och avgiftsområdet, där liknande administrativa sanktioner förekommer.

På vederbörande utskott torde ankomma att utarbeta erforderlig lagtext.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen

1. hos regeringen, i avvaktan på förslag från utredningen om det skatteadministrativa sanktionssystemet, anhåller om förslag till innevarande riksmöte om införande av möjlighet för länskatte rätt att då skäl därtill finnes, nedsätta skattetillägg som påförts i anslutning till 1976 års taxering eller senare,
2. vidtar de ändringar i 49 § 2 mom. uppbördslagen (1953:272) och övriga berörda skatte- och avgiftsförfattningar som krävs för att anstånd med skattetillägg och förseningsavgifter skall kunna medges tills beslutet vunnit laga kraft i enlighet med vad i motionen anføres.

Stockholm den 27 januari 1976

INGEGERD TROEDSSON (m)

LARS SCHÖTT (m)

GUNNAR OSKARSON (m)

PER-ERIC RINGABY (m)

TAGE ADOLFSSON (m)

KURT SÖDERSTRÖM (m)

SVEN-OLOV TRÄFF (m)

KNUT WACHTMEISTER (m)

TAGE MAGNUSSON (m)

i Staffanstorp

i Borås